

Według starej legendy, w miejscu, gdzie dzisiaj znajduje się wieś Danków, istniał we wczesnym średniowieczu potężny słowiański gród. Legenda mówi, że grodzisko zniszczyli rycerze zakonu joannitów. W następnych wiekach zbudowano tu obronny zamek, lokowano prywatne miasto „Tankow”, a po jego upadku zbudowano wielki folwark i założenie palacowo - parkowe. Z dawnej świetności Dankowa przetrwały do dzisiaj resztki okazałych budowli folwarcznych, fragmenty średniowiecznych obwarowań ziemnych i płytkie wgłębienie w ziemi, gdzie do 1945 r. funkcjonował urodziwy dankowski pałac.

DANKÓW W DAWNYCH CZASACH

Licząca dzisiaj 120 mieszkańców letniskowa wieś Danków, w niczym nie przypomina osady z czasów jej najlepszej pro-

grabia Jan z Norymbergii. Również wielokrotnie gościł w Dankowie margrabia nowomarchijski Ludwik II Rzymski. Ludwik bawił

właścicielem Dankowa został pan na Chołmętowie („Haus Hermsdorf”) Borchardt von Papstein. Ród von Papsteinów trzymał Danków przez długie lata. W 1496 posiadaczami miasteczka i zamku byli Thomas, Hans i Jakub von Papsteinowie. W roku 1499 do braci Papsteinów należały również wsie Lubicz (*Blumenfelde*), Licheń (*Lichtenow*) i połowa wsi Lipie Góry (*Mansfelde*). Rodzina Papsteinów rozporządzała Dankowem do końca XVIII wieku. Ostatnim właścicielem miasteczka był Jakob Christopf von Papstein (1788). Następnie rezydował tu Fr. Ew. von Massow (l 803), a od 1820 r. do 1945 r. rodzina von Brand. To głównie tej rodzinie zawdzięczamy zachowane po dziś dzień zabytki architektury - założenie folwarczne z budynkiem zarządcy i bramą wjazdową, kościół i (zrujnowane) neogotyckie mauzoleum nad zatoką j. Wielgiego. Wspaniałym zabytkiem architektury była zniszczona po 1945 r. rodowa siedziba von Brandów. linii dankowskiej (na archiwalnej fotografii), z bogato wyposażonymi wnętrzami i cennymi zbiorami bibliofilskimi.

Z miejscowością wiąże się wiele ciekawych legend i podań. Jedna z nich mówi o ukrytym pod zamkowymi gruzami skarbie templariuszy. Jak podaje legenda ów zamek stał na tzw. „Wałowym Wzgórzu”, czyli w miejscu, gdzie obecnie znajduje się przylegający do jeziora fragment ziemnego wału obronnego, z rosnącym na jego szczycie okazałym dębem. Skarb składa się i dużej ilości złotych monet, a strzeże go bezgłowy rycerz. Pewnego razu znalazł się śmieć, który zakradł się na owe wzgórze nocą. Po morderczej pracy udało mu się wykopać ciężką skrzynię, ale gdy tylko otworzył wieko, z jej wnętrza buchnął potężny płomień ognia i skrzynia ponownie zapadła się w głąb ziemi. Przestraszony do cna poszukiwacz skarbów usłyszał tylko głos dochodzący z otchłani - nie trudź się więcej człowieku, skarb może wydobyć tylko potomek Papsteinów, z wiadomym znakiem na głowie. Poszukiwacz uciekł ze wzgórza w popłochu i nikt go już więcej nie widział!”

Czyż nieinteresująca to legenda ?! Niewiele miejscowości ziemi strzeleckiej może się pochwalić tak zajmującymi opowieściami i bogatą historią.

Grzegorz Graliński

Schloss.

sperity. Także śladów przeszłości pozostało tutaj niewiele. Ukryte w gęstwinie drzew dwa kopce dawnych, średniowiecznych strażnic, resztki obronnego wału, XIX - wieczny neogotycki kościół, zrujnowane mauzoleum grobowe ostatnich właścicieli Dankowa rodu von Brand i nadszarpięte zębem czasu budynki gospodarcze dawnego przyspałacowego folwarku, to cała historyczna spuścizna po bogatej historii tej miejscowości.

W średniowiecznych dokumentach pisanych Danków wymieniany jest wielokrotnie. Wiele razy zmieniano także pisownie nazwy miejscowości - *Tangor*, *Tanckow*, *Tancko*, *Tankowe*. W odległej przeszłości miejsce to upatrzyli sobie władcy Nowej Marchii, którzy chętnie i bardzo często zjeżdżali tu na polowania. A, że Puszcza Dankowska pełna była dzikiej, dorodnej zwierzyny, to i sława osady rosła z dnia na dzień. I tak 14 września 1303 r. przebywali w „*Dorf Tanków*” (wsi Danków) margrabiowie: Otto IV. Konrad i Jan IV. w 1314 i w 1315 r. zatrzymał się tutaj margrabia Waldemar, w 1334 roku przebywał w Dankowie nadstolnik Nowej Marchii - Otto von Ilenburg. W latach 1343,1345. 1347.1348 gościł tu margrabia Ludwik I. W 1346 roku przebywał w Dankowie starosta margrabięgo, bur-

tu w latach 1353, 1354. 1355,1361 i w 1362 r.

W roku 1303 Danków był wsią rycerską. W tymże roku margrabiowie brandenburscy - Otto, Konrad, Waldemar i Jan, sporządzili w Dankowie dokument lokacyjny dla miasta Kalisza Pomorskiego. W roku 1315 właścicielem Dankowa i budowniczym „*Haus Tankow*” (zamku Danków) był rycerz Blume, znany później z Lubicza (*Blumenfelde*). Znamienną datą w dziejach miejscowości jest rok 1347, kiedy to Danków otrzymuje prawa miejskie, występując w źródłach jako (*Stadt Tankowe*).

W latach następnych właścicielami Dankowa i zamku stają się kolejno: rycerz Beteke von der Ost (1351), mieszczanin z Frankfurtu n. Odrą Brunon Goldschmidt (1352), Vorbota Mogulitz z Moraw (1380). 14kwiet-nia 1391 roku Zygmunt Luksemburski nadał miasto i zamek Danków wraz z folwarkami, owczarnią, młynami, wodami, łąkami, łowiskami rybnymi i puszcą - rycerzowi łuzycykiem Ottonowi von Kiettlitz. W 1402 roku cała Nowa Marchia, a w tym dobra dankowskie znalazły się w rękach Zakonu Krzyżackiego. Otto Kiettlitz przez długie lata prowadził spór z Krzyżakami o odzyskanie Dankowa. Ów spór trwał do 1452 r. i zakończył się niepowodzeniem. W roku 1465 nowym